

Krafttak for Rana

Politisk plattform 2023-2027

Rana Arbeiderparti

Arbeiderpartiet

Rana Høyre

Innhold

Norges grønne industrihovedstad – framtida er fornybar	4
Vekst og utvikling	4
Det grønne skiftet	4
En JA-kommune	4
En åpen kommune	4
Økonomi og administrasjon	5
Ansvarlig økonomisk styring	5
Rekruttering	5
Samarbeid	5
Seriøs innkjøper	5
Eiendomsskatt og kommunale avgifter	5
Partiene vil:	6
Klima og miljø	7
Klima og naturregnskap	7
Redusert forbruk og sirkulærøkonomi	7
Kraft	7
Partiene vil:	8
By og bygdeutvikling	9
En kommune i vekst	9
KF Bygg	9
Levende by	9
Levende bygder	9
Ansvarlig vertskap	10
Partiene vil:	10
Helse og sosialpolitikk	11
Trygg alderdom	11
Bo lengre hjemme	11
Mer samarbeid med private	11
Heltid	11
Bomuligheter for alle	12
Bekjempe fattigdom	12
Et inkluderende arbeidsliv	12
Partiene vil	12
Oppvekst og utdanning	13
Fullføre skoleløftet	13

Et barnehageløft	13
Fra SFO til AKS (Aktivitetsskole)	14
Barnevern	14
Partiene vil:	14
Kultur	15
Kultur for alle	15
Kulturhus	15
Idrett	15
Et levende bibliotek	15
Kulturskolen	15
Samisk språk- og kulturløft	15
Partiene vil:	15

Norges grønne industrihovedstad – framtida er fornybar

Vekst og utvikling

De to partiene har store ambisjoner på vegne av Rana-samfunnet. De neste årene skal mange store og viktige prosesser avsluttes og kommunen må rigge seg for å hente ut størst mulig vekst i folketall, aktivitet og etableringer. Gjennom trygg økonomisk styring og aktivt arbeid for rekruttering til både privat og offentlig sektor vil vi legge til rette for bærekraftig vekst og utvikling i hele Rana. Posisjonen vil maksimere effekten av ny flyplass, dypvannskai, batterifabrikk og annen industri, utvikle sykehuset, tilrettelegge arealer etter næringslivets behov. Sammen med en satsing på de kommunale tjenestene utvikler dette Rana videre.

Det grønne skiftet

Å begrense klimaendringene og tap av natur er vår tids største utfordring. Den er global, men Rana kommune må, som alle andre, kutte våre utslipp og ta vare på natur. Næringslivet i Rana er i mange sammenhenger helt i front i det grønne skiftet og er med å utvikle produkter som vil kutte utslipp i Norge og hjelpe land, byer og bedrifter i hele verden og kutte sine utslipp. Det illustrerer mulighetene som ligger i det grønne skiftet, og som vi er opptatte av at kommunen skal bidra til å realisere.

Det grønne skiftet er avhengig av ny fornybar og rein energi. Vi vil derfor konsekvensutrede og be NVE konsesjonsbehandle alle kraftprosjekt.

En JA-kommune

Kommunen har ansvar for innbyggerne fra de blir født til de går bort. Vi vil ha et sterkt fokus på at kommunen skal ha en effektiv saksbehandling med fokus på hvordan innbyggere og næringsliv kan hjelpes til å realisere initiativ. Vi vil arbeide kontinuerlig med å øke kvaliteten i tjenestene og effektivisere saksbehandlingen. Kommunen skal være en god arbeidsgiver og vi skal rekruttere medarbeidere med god kompetanse på alle områder.

En åpen kommune

Det er et mål for partiene at det ikke skal være store forskjeller. De kommunale tjenestene utvikles med utgangspunkt i at alle er like mye verdt, og at størrelsen på lommeboka eller hvor du bor ikke skal avgjøre hvilket tilbud den enkelte får.

Rana er en del av det sørsamiske området. Vi vil gjennomføre et samisk språk- og kulturløft. Det vil ha flere fokus. Partiene vil øke kommunens kunnskap om, og fokus på, samiske interesser i saksbehandling, og være en aktiv tilrettelegger for samiske næringer. Det skal også gis et løft for språkopplæring og kulturopplevelser, spesielt for barn og ungdom.

Ranværingene er åpne og inkluderende folk, og kommunen skal gjenspeile det. Ingen skal oppleve diskriminering på bakgrunn av kjønn, religion, livssyn, etnisitet, seksuell legning eller funksjonsevne.

Økonomi og administrasjon

Ansvarlig økonomisk styring

En trygg økonomisk styring er basisen for all drift og investering i kommunen. Det vil partiene fremdeles vektlegge. Vi vil derfor vektlegge at det avsettes nok egenkapital til investeringer, slik at Rana kan bygges videre. Skatteinntang og overføringer fra staten legger rammene for kommunenes muligheter, og det vil vi forholde oss til. Partiene er forpliktet til å levere felles ansvarlige budsjett- og økonomiplanforslag.

Rekruttering

Rana opplever stadig større kamp om arbeidskraft, spesielt unge i etableringsfasen. Rett kompetanse er en forutsetning for utvikling av næringslivet, det offentlige tjenestetilbudet og for å snu befolkningsnedgang til vekst. Derfor vil partiene satse på gode rekrutteringsordninger som bidrar til å styrke kommunens attraktivitet for å øke hjem- og tilflytning av unge i etableringsfasen.

Samarbeid

Rana skal styres av de folkevalgte i tillit til og samspill med administrasjonen og de ansatte. Delegasjonsreglementet skal gjennomgås og endres for å styrke den folkevalgte styringa av samfunnsutviklinga og styrke ombudsrollen til politikerne. Trepertssamarbeidet er grunnmuren i spillet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte og skal videreføres og videreutvikles. Partiene vil søke å bygge brede flertall i kommunestyret og ønsker et godt samarbeid med alle partier.

Seriøs innkjøper

Rana kommune skal være en seriøs innkjøper. Når kommunen opplever vekst er det viktig at aktiviteten ikke går på bekostning av samfunnets lover og regler og at useriøse og kriminelle aktører får fotfeste. Rana kommune skal bruke sin innkjøpsmakt til å bekjempe sosial dumping, fremme det seriøse og organiserte arbeidslivet, til å stille miljøkrav og stimulere til læreplaner.

For mange går ut av videregående skole uten læreplass. Dersom Rana kommune skal rekruttere tilstrekkelig for fremtiden må det investeres i lærlinger ved å ta inn flere lærlinger og lærekandidater i egen virksomhet, spesielt innen helse- og omsorg og barnehage.

Eiendomsskatt og kommunale avgifter

Mange opplever trangere tider som følge av økte renter og prisstigning. Det er derfor avgjørende at kommunen gjør hva de kan for å holde utgiftene til innbyggerne så lave som mulig. Vi er derfor enige i at eiendomsskatten skal kuttes merkbart i løpet av perioden.

De kommunale avgiftene styres etter selvkostprinsippet. Partiene har en forventning om at tjenestene som utløser avgifter effektiviseres for å holde avgiftene på et akseptabelt nivå, og vil vurdere alle løsninger som kan bidra til dette.

Partiene vil:

- Vektlegge trygg økonomisk styring og avsetning av egenkapital til investeringer.
- Forsterke rekrutteringsordninger som styrker kommunens attraktivitet og bidrar til å øke hjem- og tilflytning av unge i etableringsfasen. Videreutvikle vekstmobiliseringsprogrammet i samarbeid med næringslivet, fylkeskommunen og staten.
- Gjennomgå og endre delegasjonsreglementet med sikte på sterkere folkevalgt styring av samfunnsutviklinga og en styrking av den politiske ombudsrollen.
- Kutte eiendomsskatten og arbeide for å holde de kommunale avgiftene nede.
- Videreføre og videreutvikle trepartssamarbeidet.
- Forsterke kommunens seriøsitets- og miljøkrav i anskaffelser.
- Forsterke satsingen på lærlinger og lære kandidater i egen drift som en del av arbeidet med rekruttering. Minst 3 lærlinger/lære kandidater pr. 1000 innbygger.
- Tilrettelegge arealer etter næringslivets behov.
- I tillegg til aktiv deltakelse i Digitale Helgeland en utredning av hvordan kommunens muligheter innen digitalisering kan benyttes til effektivisering og innovasjon.

Klima og miljø

Klima og naturregnskap

Norge har forpliktet seg til å kutte sine utslipp med 55 % (1990-nivå) innen 2030. Det er en forpliktelse partiene mener også skal være styrende for politikken i Rana. Samtidig ser vi at presset på verdens økosystemer øker og at natur nedbygges for raskt. I forrige periode ble det utviklet et klimaregnskap. I denne perioden vil vi utvide dette til å være et klima- og naturregnskap. Det skal, sammen med kraftfulle tiltak bidra til at vi tar vare på natur og klima, oppnår våre klimaforpliktelser og ha oversikt over hvordan vi ligger an fra år til år. Det skal være et av kommunens styringsverktøy for klima og natur og samhandle med privat sektor. Når kommunen bygger, så skal vi bygge sertifiserte passiv- eller plussbygg, med fossilfrie byggeplasser. Det vil redusere forbruk av strøm med tilhørende utgifter samtidig som det gir god miljøgevinst. Kjøretøyene skal være utslippsfrie, så fremt teknologien er så utviklet at de kan løse oppgavene.

Det grønne skiftet er en altomfattende omstilling som også gir store muligheter. Vi må kutte utslipp, ta vare på naturen og skape arbeidsplasser. En fornuftig bruk av naturen kan i mange tilfeller være de beste klima-, natur- og næringspolitiske tiltakene på samme tid. En bevist holdning til bruk av naturressurser sikrer at de benyttes der de gir mest utvikling og sameksistens mellom næringer. Partiene vil legge vekt på at omstillingen skal være rettferdig og effektiv. Tiden for symbolpolitikk er forbi, nå er det tid for gode tiltak.

Redusert forbruk og sirkulærøkonomi

Partiene vil vektlegge lavere forbruk av alle innsatsfaktorer som til sammen gir et økologisk fotavtrykk. Det skal være et spesielt fokus på å gjenbruk, reduksjon av matsvinn og avfall. Kommunen skal fremdeles støtte BUA som både sørger for gjenbruk og er et godt sosialt tiltak. Kommunen skal ta sikte på produksjon av fornybar energi, f.eks. solceller ved oppføring av nye næringsbygg og boliger. Rana kommune skal være i front for å satse på ENØK i egen virksomhet.

Kraft

For Rana er det avgjørende at kraftforedlende industri og mineralnæringen i Norge har minst like gode rammevilkår som land vi konkurrerer med. Rana og Nordland er i dag et overskuddsområde innenfor kraftproduksjon. Når samfunnet skal avkarboniseres og elektrifiseres vil etterspørselen etter kraft øke vesentlig. Sammen med alle industriprosjektene som er planlagt i regionen vil dette overskuddet raskt bli et underskudd. Det må bygges mer fornybar kraft og nettkapasitet. Krafta og nettet må brukes til lokal verdiskaping, og vi må sørge for at kraftoverskuddet bevares gjennom økt kraftproduksjon.

Energikommisjonens arbeid har tydelig avdekket at det raskt må bygges ut mer kraft og ulike former for kraft. Tittelen og konklusjonen «Mer av alt, raskere» og kunnskapsgrunnlaget bak dette legger partiene grunn for sine vurderinger og er grunnleggende positive til ny fornybar energi. Småskala kjernekraft kan på lang sikt også være aktuelt i Nordland og partiene vil være positive til det.

Partiene er positive til at det skal satses på ny fornybar kraft, men mener det er viktig at hvert prosjekt vurderes separat og gis grundige konsesjonsbehandlinger. Kommunen har i dag mulighet til å si nei. Vi skal sikre reell medvirkning fra alle interessenter, spesielt fra reindrifta og annen eksisterende næringsvirksomhet i de berørte områdene. Målet er en prosess som sikrer at det tas kunnskapsbaserte valg gjennom konsesjonsbehandling.

Partiene vil:

- Bruke klima- og naturbudsjett med tilhørende handlingsplan som viktigste styringsverktøy i miljøpolitikken.
- Alle kraftprosjekter skal konsekvensutredes og konsesjonsbehandles.
- Utrede gjenbruk av strøsand av høyere kvalitet.
- Arbeide for at Statens vegvesen har hyppig feiing av fylkes- riks og europaveier.
- Arbeide med industrien for å redusere diffuse utslipp.
- Arbeide for at sykkeltrafikken har en økende andel av den totale trafikken i Rana.
- Når kommunen anskaffer kjøretøy skal disse, så langt det er mulig, være utslippsfrie.
- Vurdere offentlig-privat samarbeid om utslippsfrie delebiltjeneste.
- Nye kommunale bygg skal være sertifiserte passiv- eller plussbygg.
- Arbeide for at gift- og miljøskadelige stoffer i Ranfjorden kommer under administrativ norm.
- Arbeide for et bedre kollektivtilbud som er bedre tilpasset innbyggernes behov.

By og bygdeutvikling

En kommune i vekst

Dersom kommunene lykkes med hente ut maksimal effekt av batterifabrikk, flyplass og dypvannskai kan det komme en betydelig vekst til kommunen. Partiene vektlegger effektiv saksbehandling og at innbyggere og næringsliv møter en kommune som er serviceinnstilt, gode på veiledning og som bidrar til aktivitet. Ved rask vekst må kommunen være klare til å raskt skalere opp de tekniske tjenestene. Det må jobbes kontinuerlig med rekruttering av nye, kompetente medarbeidere i kommunen og på å beholde ansatte.

KF Bygg

Kommunestyret etablerte i forrige periode KF Bygg for å redusere vedlikeholdsetterslepet på kommunens bygningsmasse. Partiene avventer nå evalueringen av KF Bygg. Dersom forutsetningene for å lykkes med målene for KF Bygg ikke er til stede er partiene åpne for å endre disse slik at foretaket kan oppnå bedre resultater. Det inkluderer både endring av arbeidsmetoder, ansvar og myndighetsområder. Dersom evalueringen ikke gir en troverdig vei videre for foretaket vil det vurderes reintegrering av byggdrift. Partiene er forpliktet til å fremme felles forslag i saken og de ansattes lønns- og arbeidsvilkår ligger uansett fast.

Levende by

Vi har en fantastisk by som har blitt vesentlig oppgradert de siste årene. Vi vil fortsatt legge til rette for folkeliv, aktivitet og næringsutvikling i sentrum. Partiene er bekymret for lav investeringsaktivitet og ønsker seg enda mer «liv» i sentrum. Det kan, på sikt, svekke sentrumsgrensens legitimitet, og vi vil ha et spesielt fokus på å øke aktiviteten i sentrum når kommunedelplanen for Mo sentrum skal behandles. Med forventet vekst er partiene positive til fortetting og økte byggehøyder i sentrum. I den forbindelse er det naturlig å redusere krav til antall parkeringsplasser og øke utnyttelsesgrad på tomter og redusere krav til uteareal.

Det er viktig at vi sikrer at byen er tilgjengelig for alle, og kommunen vil vektlegge universell utvikling i planverk.

Levende bygder

I Rana har vi fantastiske bygder med levende næringsliv, nærhet til naturen og gode og engasjerte lokalsamfunn. Kombinasjonen av landbruk, reindrift, mat- og kulturopplevelser styrker Helgeland som reiselivsdestinasjon og øker bolysten i kommunen.

Mineralnæringen er en viktig næring for Rana og det er viktig å arbeide systematisk med å sikre aktører som Rana Gruber minst like gode rammevilkår som aktører som opererer i andre land de konkurrerer med.

Kommunen skal jobbe aktivt opp mot ulike aktører som selskapene, fylkeskommunen og staten for å sikre god brebåndsdekning i hele kommunen, da dette er en forutsetning for både næringsutvikling og bolyst.

Partiene vil at kommunen sammen med idretten og kulturlivet skal sikre at ingen barn mister muligheten til å delta på fritidsaktiviteter på grunn av økonomi eller hvor i kommunen de er bosatt.

Ansvarlig vertskap

Partiene vil sikre at utelivsbransjen holder høy standard vedrørende servering av alkohol og ønsker gjennom programmet «Ansvarlig vertskap» å sikre at alle som serverer alkohol følger reglene. Skjenketidene ligger fast, og vi vektlegger at Rana skal være en attraktiv kommune å tilby mat- og drikkeopplevelser i.

Partiene vil:

- Utvikle kommunal saksbehandling og tekniske tjenester slik at de raskt kan skaleres opp ved vekst.
- La skjenketidene ligge fast og være en attraktiv by å etablere seg i.
- Være positive til fortetting og økte byggehøyder i sentrum.
- Støtte opp om aktører som benytter kombinasjoner av landbruk, reindrift, mat- og kulturopplevelser i utviklingen av Rana og Helgeland som reiselivsdestinasjon.
- Ikke innføre eiendomsskatt på bolig i områder som i dag ikke er omfattet av skatten.
- Bidra til at alle har et godt kultur- og idrettstilbud, uavhengig av hvor i kommunen de bor og størrelsen på lommeboka.
- Bidra til god bredbåndsdekning i hele Rana.

Helse og sosialpolitikk

Trygg alderdom

Det blir stadig flere eldre i Rana, og som resten av landet sliter kommunen med tilgang på arbeidskraft i helse- og omsorg. En av kommunens viktigste oppgaver blir å jobbe målrettet med rekruttering av helsepersonell. Det tilsier at vi må tenke nytt. Vi må få mer ut av mindre, og utvikle nye typer tjenester og nye samarbeid med andre aktører for å sikre en god og trygg alderdom med fokus på den enkeltes livskvalitet. Partiene ønsker seg en strukturell endring av eldreomsorgen som skal frigjøre ressurser til omsorgsoppgaver, sikre at rett kompetanse brukes på rett sted, og at potensialet som ligger i samarbeid med andre aktører enn de kommunale utnyttes bedre.

Bo lengre hjemme

De aller fleste ønsker å bo hjemme så lenge de kan og de føler seg trygge. Den viktigste oppgaven blir derfor å hjelpe flere til å bo lengre hjemme. Partiene vil derfor prioritere dette arbeidet. Det vil handle om å få hjelp til å tilpasse egen bolig til livsløpsstandard, og å videreutvikle hjemmebaserte tjenester. Samtidig skal vi sikre tilstrekkelig antall sykehjemsplasser, med et spesielt fokus på et bedre tilbud til eldre med demens.

Mer samarbeid med private

Partiene er enige i at det ligger et potensiale til å utvikle tjenestene ved samarbeid med private aktører. Et samarbeid med frivilligheten vil kunne tilføre livskvalitet, glede og aktiviteter for de som trenger omsorg, samtidig som det frigjør de ansatte til helsefaglig arbeid. Sykehjemsdrift og hjemmebaserte tjenester skal i utgangspunktet være kommunale, men dersom det viser seg at andre aktører er interessert i bidra i tjenesteproduksjonen på disse områdene er partiene åpne for det, og kan kjøpe tjenester av disse, men driften skal ikke ut på anbud.

Partiene ser for seg et omfattende offentlig-privat samarbeid med private om bygging av boliger som er tilpasset eldre, både omsorgsboliger og eventuelle andre boformer som kan utvikles.

Partiene er åpne for å kjøpe tjenester hos private tilbydere innen spesialisthelsetjenesten dersom det kan redusere ventetider for ansatte eller brukere og at det vil være ressursbesparende eller gi økt kvalitet.

Alle med rett på BPA (brukerstyrt personlig assistent) skal få det.

Fastlegekrisen er godt dokumentert, og tiltakene som er satt inn i forrige periode har begynt gi effekt. Partiene vil prioritere tiltak frem til det kommer en nasjonal løsning på utfordringene og alle ranværingar har fastlege. Ryggraden i fastlegeordningen er selvstendig næringsdrivende, med noen kommunalt ansatte fastleger som supplement, og det ønsker partiene å videreføre.

Heltid

De siste årene er andelen som har jobbet deltid redusert, men ikke nok. For å sikre nok arbeidskraft må deltidsandelen reduseres kraftig. Ansatte fortjener ei lønn de kan leve av, og brukerne fortjener

økt stabilitet i hvem som yter tjenestene. Partiene vil halvere andelen som jobber deltid i løpet av perioden. Det skal iverksettes et nytt heltidsprosjekt og tillitsvalgte skal involveres.

Bomuligheter for alle

Sosial boligpolitikk er avgjørende for å sikre sosial mobilitet og like muligheter for alle. Rana har mange personer med funksjonsnedsettelse på venteliste for egen bolig. Det ønsker vi å gjøre noe med. Alle løsninger må ligge på bordet, inkludert leie til eie, offentlig-privat samarbeid og nye boformer. Det er viktig at familier og personer med lav inntekt får hjelp til å komme inn på boligmarkedet.

Bekjempe fattigdom

Lav inntekt er et stort problem for den enkelte, dens familie og for samfunnet. De det angår faller ofte ut av arbeidslivet og barna som rammes får ikke de samme mulighetene som andre barn. Partiene vil videreføre HOLF (Helhetlig oppfølging i lavinntektsfamilier) og vil gå i dialog med idretts- og kulturlivet om hvordan vi kan sikre alle barn tilgang på meningsfulle fritidsaktiviteter.

Et inkluderende arbeidsliv

Alle som kan bidra i arbeidslivet må få muligheten til det. I samarbeid med private aktører, NAV, frivilligheten og lokalt næringsliv skal vi arbeide for å redusere utenforskap. Vi skal ha et spesielt fokus på å hjelpe innvandrerkvinner i jobb.

Partiene vil

- Hjelp flere eldre til å bo hjemme lengre.
- Prioritere demensomsorg.
- Sikre tilstrekkelig antall sykehjemsplasser.
- Åpne for at andre aktører kan bidra i omsorgssektoren.
- Ha omfattende samarbeid med private aktører for å sikre en sosial boligpolitikk.
- Bekjempe fattigdom og sikre alle barn mulighet til meningsfulle fritidsaktiviteter.

Oppvekst og utdanning

Barna er fremtiden. Å bygge en attraktiv by handler også om tilgjengelige og trygge barnehageplasser, gode fritidstilbud og en sterk kunnskapsskole og SFO. Det vil partiene prioritere.

Fullføre skoleløftet

Gode skoler er en nødvendig rammebetingelse for læring. Partiene vil fullføre skoleløftet med nye eller renoverte skoler på Lyngheim, Storforshei og Skonseng. I tillegg skal vi utvikle innholdet i skolen, med fortsatt fokus på muligheten for etter- og videreutdanning av lærere. I klasserommet er det et mål for partiene at det står kvalifiserte lærere. Satsingen på internasjonal linje vil både være utviklende for Rana-skolen og bidra til rekruttering av etterspurt arbeidskraft. Partiene vil videreføre Seire-prosjektet og aktivt jobbe mot skolvegring.

Et barnehageløft

Barnehagene i Rana er gode, og samarbeidet mellom kommunen og de private barnehagene skal videreføres og videreutvikles. Samtidig er det en stor utfordring med mangel på arbeidskraft og finansiering av flere barnehageopptak. Partiene vil jobbe systematisk og tverrpolitisk for å forbedre finansieringen av opptak, og jobbe målrettet med rekruttering av kvalifisert personale. Det er svært krevende for familier hvor en forelder må ta ulønnet permisjon i lang tid i påvente av barnehageplass. Partiene vil derfor strekke seg langt for å fortsatt prioritere flere barnehageplasser.

Partiene er enige om å gi et løft til alle barnehager, både offentlige og private. Løftet har fem elementer:

1. Alle barnehagene skal få en bevilgning på kr. 500 000,- for å ruste opp uteområdene eller handle inn utstyr eller materiell. Det skal være opp til styrer og de ansatte hva pengene brukes på.
2. Kommunen skal utrede om det kan opprettes en felles vikarpool som både de private og offentlige barnehagene kan benytte seg av. De private vil da betale for de dager de leier vikar av kommunen. Det vil gi større trygghet for å sikre at vi har tilstrekkelig kapasitet på vikarer. Dersom det i perioder er liten etterspørsel etter vikarer kan disse for kortere perioder settes inn i ordinær drift i en kommunal barnehage. Tilbudet forutsetter at de private barnehagene er interesserte.
3. I arbeidet med å bli frikommune skal det søkes om at kommunen får statens sparte inntekter på kontantstøtte dersom de gir barnehageplass til en kontantstøttemottaker før august. Pengene som spares skal benyttes til å utvide kapasiteten.
4. Det skal fremdeles satses på å ha flere barnehageplasser enn det loven pålegger kommunen, avhengig av økonomiske rammebetingelser og tilgang på personale. Partiene vil invitere alle partier i kommunestyret til å jobbe tverrpolitisk for bedre finansiering, til flere opptak, fra staten. Partiene er av den oppfatning at det burde finansieres minst 2 opptak i året, og helst løpende opptak.
5. Forbedring av finansiering av private barnehager utredes, med spesielt fokus på redusert tidsavstand mellom beregningsgrunnlaget for tilskudd og utbetaling.

Fra SFO til AKS (Aktivitetsskole)

Partiene ønsker å fylle tiden på SFO med mer innhold og samtidig involvere private aktører, frivillighet, idrettslag og kulturlivet sterkere. Partiene ønsker en gratis Aktivitetsskole hvor man søker å fylle den med aktiviteter som tilbys av andre enn skolen selv. På den måten kan behovet for personale reduseres, familier vil få mer tid med barna sine, og frivillige lag og foreninger kan få støtte til sin aktivitet.

Forebygging og helsefremmende arbeid

Den beste og rimeligste behandlingen er den kommunen ikke må gi, derfor vil partiene ha sterkt fokus på forebygging, folkehelse og tidlig innsats. PPT, skolehelsetjeneste, helsestasjonen og familietjenesten leverer viktig forebyggende arbeid som skal videreføres og videreutvikles.

Barnevern

Rana kommune skal ha et barnevern som leverer gode tjenester. Forebygging skal prioriteres og det skal ikke være fristbrudd. Ressursene skal være på nivå med sammenlignbare kommuner og kommunestyret skal jevnlig orienteres om status i barnevernet.

Partiene vil:

- Fullføre skoleløftet
- Ha kvalifiserte lærere som underviser og fremdeles satse på etter- og videreutdanning
- Gjennomføre et barnehageløft med tilskudd til uteområder, utstyr og materiell, felles vikarpool og systematisk arbeid for flere barnehageplasser.
- Erstatte SFO med en Aktivitetsskole i samarbeid med private aktører, frivillighet, idrettslag og kulturlivet.
- Sikre barnevernet tilstrekkelig ressurser.

Kultur

Kultur for alle

Rana kommune har et godt kultur- og fritidstilbud. Det er viktig for trivsel og bolyst. Partiene vil støtte sterkere opp om frivillige lag og foreninger.

Kulturhus

Partiene ønsker å se på muligheten for et samarbeid om kulturhus med private aktører og gjerne også som en del av et kulturkvartal hvis det er mulig. Dersom de 70 millionene kommunen har satt av skal holde, er vi avhengige av privat kapital for å kunne realisere kulturhus. Det frivillige kulturlivets behov for øvings- og fremvisningslokale skal vektlegges. Barn og unge skal kunne øve gratis i kommunens lokaler.

Idrett

Idrett og friluftsliv er viktige for både folkehelse, fellesskap og trivsel og partiene ønsker en aktiv politikk for å sikre et bredt tilbud. Partiene har bidratt til å øke hallkapasiteten i samarbeid med idrettslagene og Moheia Bad pusses nå opp. Kommunen skal videreføre, fordype og utvide samarbeidet med idrettslagene og kommunen, blant annet gjennom AKS. Vi skal være lyttende til idrettens behov og er spesielt oppmerksomme på problemstilling rundt fremtidig forbud mot gummigranulat på kunstgressbaner.

Et levende bibliotek

Kommunen har fått et levende bibliotek som har gode åpningstider og fungerer godt som formidlingsarena. Det ønsker partiene å videreutvikle.

Kulturskolen

Kulturskolen er sentral og skal ha rammer som tilsier at de kan utvikle seg. Det skal legges til rette for samarbeid mellom de ulike kulturelle aktørene i Rana.

Samisk språk- og kulturløft

Rana er en del av det sørsamiske språkområdet, er vertskap for det sydsamiske teatret og har en stor samisk befolkning. Til tross for dette, er det flere mangler i språk- og kulturtilbudet til den samiske befolkninga. En satsing på de ulike samiske språkene og kultur vil være en berikelse for alle. Dette krever systematisk satsing på kompetanse, spesielt i barnehage og skole. Barns rettigheter til å lære samisk i skole og barnehage må prioriteres, men samisk bør også gjøres tilgjengelig som valgfag for alle elever på sikt.

Partiene vil:

- Realisere kulturkvartalet i samarbeid med de andre kulturaktørene i sentrum og private krefter.

- Forsterke samarbeidet med idretten og kulturlivet.
- Etablere en kommunal opptrappingsplan for samisk språk og kultur.
- At Rana Kommune skal gjennomføre et samisk kompetanseløft og styrke kvaliteten i tjenestilbudet til samisk befolkning.
- Synliggjøre og skilte med flere samiske stedsnavn.
- VAKU og SAKU skal bestå og videreutvikles.